

Een groene herstart van patiënt aardbol?

Klimaatverandering is de grootste bedreiging voor de volksgezondheid op aarde in de 21^e eeuw. Zo luidt de conclusie van een internationale groep wetenschappers die onderzoek heeft gedaan naar de effecten van de klimaatverandering op de gezondheid van de wereldbevolking. Er zijn steeds meer voorbeelden dat klimaatverandering en gezondheid niet los van elkaar staan. Huisartsen zien door de warme zomer meer ouderen met uitdrogingsklachten. Bij kwetsbare patiëntgroepen, zoals ouderen en mensen met een cardiovasculaire of respiratoire aandoening, leidt langdurig aanhoudende hitte tot extra sterfte. Maar ook bij het vervroegde pollenseizoen, de noordwaartse opmars van de eikenprocessierups, de stijging van huidkanker, het vaker voorkomen van blauwalg en in de toekomst mogelijk de vestiging van de tijgermug speelt klimaatverandering een rol.

Wat kan de huisarts doen? Een belangrijke aanbeveling in het onderzoeksrapport is meer bewustwording. In een interview met de Amerikaanse arts Renée Salas in dit nummer vertaalt zij deze aanbeveling als volgt: “We moeten als zorgprofessionals leren om een ‘klimaatlens’ toe te passen op het werk dat we doen.” Die lens zorgt ervoor dat de arts inzoomt op de manier waarop klimaatverandering invloed heeft op de ontwikkeling van ziektebeelden én op het

werk van de arts. Zo moet je je er door het vervroegde pollenseizoen bewust van zijn dat deze periode veel langer duurt en dat verkoudheidsklachten dus ook kunnen wijzen op een allergie. Ook dienen we meer aandacht te hebben voor voorlichting over verstandig zonnen en het belang van zonbescherming.

Is de COVID-19-pandemie een wake-upcall aan de mensheid om te stoppen met het overschrijden van de grenzen van de planeet? De COVID-19-crisis toont aan dat het mogelijk is om binnen zeer korte tijd grote veranderingen door te voeren. Zo bevinden we ons plotseling in een andere wereld met een totaal andere wijze van (onder andere digitale) zorgverlening en -organisatie, waar we anders jaren over hadden moeten vergaderen en polderen. Laten we dit moment van disruptie aangrijpen als een kans om ons te heroriënteren en te investeren in duurzaamheid en de gezondheid van onze planeet. We zijn onze natuurlijke grenzen al lange tijd aan het overschrijden; het is tijd voor een groene herstart van patiënt aardbol, waarbij de huisarts door de ‘klimaatlens’ gaat kijken!

Mirrian Hilbink, redactielid H&W

